

Fredericia, den 11. oktober 2022

Hørings svar vedr. udkast til bekendtgørelse om tilskud til miljø- og klimavenligt græs.

Tak for muligheden for at komme med bemærkninger til udkast til bekendtgørelse om tilskud til miljø- og klimavenligt græs, j.nr. 22-187-000008, med ikrafttrædelse den 1. januar 2023.

Bekendtgørelsens miljø- og klimafaglige grundlag

Ordningen "Tilskud til miljø- og klimavenligt græs" er en etårig bio-ordning med tilskud til forlængelse af omdriftstiden og har til formål at opnå en højere effekt på miljø og klima på visse græsarealer.

De faglige antagelser, der angiver en øget kulstofopbygning på 30 kg kulstof pr. år pr. ha svarende til en klimaeffekt på 110 kg CO₂-ækv/ha/år, må betragtes som valide. (Det svarer i snit til en danskers udledning i løbet af 3 døgn).

Desuden anføres, "at der vil være en mindre kvælstofudvaskning fra græsarealet, end hvis arealet lå med andre afgrøder på 12-45 kg N/ha sammenlignet med jord efter vårkorn uden efterafgrøder. En afledt positiv effekt er, at der opnås øget biodiversitet i jordbundsfaunaen, forebygges udvaskning af kvælstof, og at jordens frugtbarhed og pulje af organisk materiale opbygges".

Landbrugsstyrelsens bemærkninger om, at ordningen er relevant i forhold til målsætningen om at øge kulstoflagringen gennem en ændring af dyrkningspraksis i landbruget, forekommer i praksis irrelevante, da bidragene er beskedne.

Hvad man *ikke* anfører, er den lækageeffekt som opstår, når arealet ikke dyrkes med f.eks. korn, som så skal dyrkes et andet sted i verden, hvor udbyttet typisk er mindre og klimabelastningen større.

Med de nuværende priser på fodermidler (2022) er det vores vurdering, at en tilslutning til ordningen på 198.000 ha, er langt fra at være realistisk.

Agil erhvervsrettet regulering

Det følger af bekendtgørelsen § 3, at ansøgning skal indgives på et særligt skema, fællesskema jf. bekendtgørelse af ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere. Ansøgningsbekendtgørelsen, er så vidt vides ikke sendt i høring eller vedtaget ved tidspunktet for høring af nærværende bekendtgørelse om tilskud til miljø- og klimavenligt græs. Under henvisning til samme bekendtgørelse, foreskrives i tilskudsbekendtgørelsen § 14 en obligatorisk digital kommunikation.

Landbrugsstyrelsen nævner i høringsbrev til bekendtgørelsen, at styrelsen har vurderet "De fem principper for agil erhvervsrettet regulering" og, at emnet har været forelagt Erhvervsstyrelsen i "præhøring" der ikke har bemærkninger til Landbrugsstyrelsens vurdering. Landbrugsstyrelsen har vurderet, at *de fem principper* ikke er relevante for den tiltænkte tilskudsordning. Det femte princip er imidlertid at "sikre brugervenlig digitalisering". Når Landbrugsstyrelsen har vurderet at dette princip er uden relevans, forekommer det dog fagligt forkert. Den nye tilskudsordning (bekendtgørelsen) bygger nemlig på en forudsætning om indførelse af et nyt borger IT-system til landbrugets kommende

tilskudsordninger. Dette IT-system er i tillæg til det allerede eksisterende "Internet Markkort" (IMK¹), som myndigheder og landbrugere i forvejen er afhængige af. Nu skal landbrugere der ønsker at søge tilskud i forbindelse med denne og andre ordninger, til at benytte et nyt kortbaseret IT-system, der endnu ikke er offentliggjort. Dette er et skridt mod mere digitalisering til administration af tilskudsordninger, men i stedet for at implementere dette i allerede eksisterende systemer, oprettes (endnu) et nyt IT-system i tillæg til de eksisterende. Hvis det er en agil erhvervsrettet regulering Ministeriet for Landbrug, fødevarer og fiskeri ønsker, mener vi, at Landbrugsstyrelsen bør foretage og afprøve en konkret vurdering af et sådan nyt IT-system i forhold til princippet om at "sikre brugervenlig digitalisering". Desværre vælger styrelsen det modsatte, nemlig indledningsvist at vurdere, at en sådan vurdering slet ikke er relevant i forhold til denne bekendtgørelse og det bagvedliggende, kommende online IT-system. Dette er en fejlslutning. Landbrugsstyrelsen burde inddrage de kommende brugere af et nyt administrationssystem, nemlig de berørte landbrugere, i en undersøgelse og vurdering af, om et sådant system er med til at sikre en brugervenlig digitalisering.

Det femte princip i "de fem principper for agil erhvervsrettet regulering"; *Sikrer brugervenlig digitalisering*. Princippet omfatter ifølge Erhvervsstyrelsen bl.a.:

"[...] Erhvervsrettede digitale løsninger omfatter alle de digitale løsninger, som statslige myndigheder stiller til rådighed for erhvervslivet. Det kan eksempelvis være en indberetningsløsning, en registreringsløsning, et ansøgningssystem eller en løsning, der udstiller virksomhedernes egne indberettede informationer. Det kan være enkeltstående løsninger, og det kan være en portal, hvor danske virksomheder kan gennemføre en række forskellige aktiviteter. [...]".²

Vi vil derfor opfordre til, at Landbrugsstyrelsen foretager en revurdering, og inddrager det femte princip i deres vurdering og implementering af påtænkte bekendtgørelse.

Dokumentationskrav

Som betingelse for, at ansøger kan opnå tilskud i henhold til bekendtgørelsen, kræver Landbrugsstyrelsen bl.a. at ansøger "*giver de oplysninger og fremsender de dokumenter, som Landbrugsstyrelsen anmoder om til brug for administrationen af tilskuddet*".³ Administrationsgrundlaget for hvilke dokumenter Landbrugsstyrelsen kræver af ansøger er ikke oplyst. Det påtænkte administrationsgrundlag (og dermed krav til dokumentation) bør være offentligt tilgængeligt for ansøger forud for bekendtgørelsens ikrafttrædelse og senest hermed.

Generelt om henvisninger til endnu ikke offentliggjorte bekendtgørelser og regler

Bekendtgørelse om tilskud til miljø- og klimavenligt græs henviser gentagne gange til øvrige bekendtgørelser der hverken er sendt i høring eller på anden vis offentliggjorte.

Det drejer sig om:

- § 3: Bekendtgørelse af ansøgninger m.v. til visse ordninger for landbrugere.

¹ <https://selvbetjening.lbst.dk/#/homepage>, senest besøgt d. 07.10.2022.

² <https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-principper-agil-erhvervsrettet-regulering>, senest besøgt d. 07.10.2022.

³ Høringsbrev, s. 3.

- §§ 12-13: Bekendtgørelse om kontrol, reduktion af tilskud, samt sanktioner for visse støtteordninger under Den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik i 2023-27.

Det må angives at være en uskik, når en myndighed sender bekendtgørelser i høring, indeholdende regler der henviser til endnu ikke offentligt tilgængelige bekendtgørelser. Borgeren, herunder nærværende høringspart, har på den måde ikke mulighed for at gøre sig bekendt med det reelle indhold af bekendtgørelsens omfang og dens juridiske konsekvenser.

F.eks. henviser § 12 til en endnu ikke offentliggjort Bekendtgørelse om kontrol, reduktion af tilskud, samt sanktioner for visse støtteordninger under Den Europæiske Unions fælles landbrugspolitik i 2023-27, hvorfor høringsparterne ikke kan vurdere konsekvenserne for den tiltænkte tilskudsordnings kontrolfunktioner, reduktion i tilskud eller øvrige sanktioner. Man beder altså offentligheden tage stilling til en tilskudsbekendtgørelse, uden at bidrage med oplysninger til det samlede regelsæt der regulerer bekendtgørelsen.

Afsluttende bemærkninger

Det er positivt at Landbrugsstyrelsen har holdt tilskudsbekendtgørelsen forholdsvis kortfattet. Dette er dog formentligt en konsekvens af, at Landbrugsstyrelsen i bekendtgørelse om tilskud til miljø- og klimavenligt græs, har orkestreret en række forholdsvis komplicerede henvisninger til gældende og (hvad værre) endnu ikke gældende eller offentligt fremsatte retsregler.

Med venlig hilsen

Oskar Verdoner Møller

Jurist

Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug

mobil. +45 44 12 82 55

E-mail: ovm@baeredygtigtlandbrug.dk

Web: www.baeredygtigtlandbrug.dk

